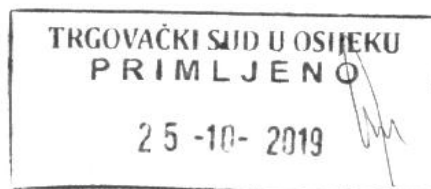

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

P-19/15-26

Prisiljena	04-11-2019
Priglas	VB
Priglas	

Poslovni broj: 12 Pž-2826/2017-2

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, sudac Maja Bilandžić, u pravnoj stvari tužitelja ERSTE & STEIERMÄRKISCHE BANK d.d. Rijeka, Jadranski trg 3a, OIB 23057039320, kojeg zastupa punomoćnik Tihomir Zec, odvjetnik u Osijeku, protiv tuženika ARIES d.o.o. u stečaju, Osijek, Mostarska 34, OIB 04008678915, kojeg zastupa punomoćnica Nada Gagro, odvjetnica u Vinkovcima, radi utvrđivanja osporene tražbine u iznosu od 348.775,42 kn, odlučujući o tužiteljevoj žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Osijeku poslovni broj P-19/2015-7 od 6. ožujka 2015., 11. listopada 2019.

presudio je

Preinačuje se presuda Trgovačkog suda u Osijeku poslovni broj P-19/2015-7 od 6. ožujka 2015. i sudi:

1. Utvrđuje se osnovanom tražbina tužitelja u stečajnom postupku koji se vodi kod Trgovačkog suda u Osijeku pod poslovnim brojem St-847/2013 nad dužnikom – tuženikom, u iznosu od 348.775,42 kn (tristočetredesetosamtisućasedamstosedamdesetpet kuna i četrdesetdvije lipe) kao tražbina drugog višeg isplatnog reda.

2. Nalaže se tuženiku da naknadi tužitelju trošak parničnog postupka u iznosu od 33.511,00 kn (tridesettritisuće petsto jedanaest kuna), s pripadajućom zateznom kamatom tekućom od 11. listopada 2019. do isplate, po stopi koja se određuje uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanom za tri postotna poena, u roku od osam dana.

Obrazloženje

Presudom Trgovačkog suda u Osijeku poslovni broj P-19/2015-7 od 6. ožujka 2015. odbijen je tužbeni zahtjev kojim je tužitelj tražio da se utvrdi osnovanom njegova tražbina u stečajnom postupku koji se vodi kod Trgovačkog suda u Osijeku pod poslovnim brojem St-847/13 nad dužnikom – tuženikom, u iznosu od 348.775,42 kn kao tražbina drugog višeg isplatnog reda te je odbijen tužiteljev zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka. Dalje je naloženo tužitelju platiti tuženiku troškove parničnog postupka u iznosu od 14.419,00 kn sa zateznom kamatom.

Iz obrazloženja proizlazi da je u stečajnom postupku koji se kod Trgovačkog suda u Osijeku vodi pod poslovnim brojem St-847/13, protiv tuženika kao stečajnog dužnika, stečajni upravitelj u cijelosti osporio pravovremeno prijavljenu tužiteljevu tražbinu u iznosu od 348.775,42 kn koju tuženik duguje tužitelju na temelju Ugovora o solidarnom jamstvu broj 5104101470 od 23. rujna 2008. i Ugovora o solidarnom jamstvu broj 5104101470 od 23. rujna 2008.; da je razlog osporavanja to što stečajni upravitelj smatra da tužitelj nema pravni položaj stečajnog vjerovnika odnosno da tužitelj nije osobni vjerovnik stečajnog dužnika u smislu čl. 70. st. 1. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj: 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12; dalje: SZ); da se tužitelj poziva na odredbu čl. 75. SZ-a; da tuženik tijekom postupka osporava osnovu i visinu tužbenog zahtjeva navodeći da tužitelj kao stečajni vjerovnik, nije osobni vjerovnik dužnika – tuženika, u smislu odredbe čl. 70. st. 1. SZ-a, jer nisu kumulativno ispunjene četiri pretpostavke; da tuženik nije sudužnik po predmetnim ugovorima o kreditu već jamac – platac; da između stranaka nije sporan iznos tužbenog zahtjeva, nego osnova; da je sud u cijelosti uvažio navode tuženika i zbog toga odbio tužbeni zahtjev dok je o troškovima postupka odlučeno na temelju čl. 154. st. 1. i čl. 155. st. 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 89/14; dalje: ZPP).

Protiv navedene presude žalbu je podnio tužitelj zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava s prijedlogom ovom sudu preinačiti pobijanu presudu, podredno ukinuti ju i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje. U žalbi navodi da je počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a jer presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama niti je navedeno materijalno pravo koje je sud primijenio pri donošenju odluke o neosnovanosti tužbenog zahtjeva, a da je o tužbenom zahtjevu pogrešno odlučeno, da odnos između tužitelja i tuženika predstavlja odnos solidarnog jamstva, da svaki dužnik solidarne obveze odgovara vjerovniku za cijeli dug i vjerovnik može zahtijevati njegovo ispunjenje od koga hoće sve dok ne bude potpuno ispunjen ali kad jedan dužnik ispunji dug, obveza prestaje i svi dužnici se oslobađaju te se poziva i na odredbu čl. 75. SZ-a kojom je uređena odgovornost više osoba za ispunjenje iste činidbe u cijelosti.

Tuženik nije podnio odgovor na žalbu.

Tužiteljeva žalba je osnovana.

Nakon što je ispitana presuda na temelju odredbe čl. 365. st. 2. ZPP-a, u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. tog Zakona i na pravilnu primjenu materijalnog prava, valja ocijeniti da je prvostupanjska presuda zahvaćena bitnom povredom odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a.

Bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a uvijek postoji ako je izreka presude nerazumljiva, ako presuda ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, a osobito ako u presudi nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama ili su ti razlozi nejasni i proturječni te postoji proturječnost između onoga što se u razlozima presude navodi o sadržaju isprava ili zapisnika i samih tih isprava ili zapisnika.

Pobijana odluka ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, u presudi nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama niti je navedeno koje je materijalno pravo primijenjeno pri donošenju odluke o tužbenom zahtjevu.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je tužiteljev zahtjev za utvrđenje da je osnovana tražbina drugog višeg isplatnog reda u iznosu od 348.775,42 kn koju je tužitelj prijavio u stečajnom postupku koji se vodi nad tuženikom kao dužnikom na Trgovačkom sudu u Osijeku pod poslovnim brojem St-847/13. Tužitelj tijekom prvostupanjskog postupka navodi kako je s tuženikom sklopio dva ugovora i to Ugovor o solidarnom jamstvu broj 5104101470 od 23. rujna 2008. i Ugovor o solidarnom jamstvu broj 5104101470 od 23. rujna 2008. kojim ugovorima se tuženik obvezao na prvi poziv tužitelja (banke) bez odgađanja, u cijelosti podmiriti obvezu glavnog dužnika Matijašević Tina i Matijašević Ranke.

Iz podataka u spisu proizlazi da se kod Trgovačkog suda u Osijeku pod poslovnim brojem St-874/13 vodi stečajni postupak nad tuženikom kao dužnikom, da je u tom stečajnom postupku tužitelj prijavio tražbinu u iznosu od 348.775,42 kn na temelju navedenih Ugovora o solidarnom jamstvu, da je stečajni upravitelj osporio prijavljenu tražbinu uz obrazloženje da sukladno čl. 70. st. 1. SZ-a tužitelj nije osobni vjerovnik stečajnog dužnika, da je tužitelj kao vjerovnik upućen u parnicu protiv stečajnog dužnika radi utvrđivanja osporene tražbine. Kako je prvostupanjski sud u cijelosti uvažio navode odgovora na tužbu u kojima tuženik tvrdi da je ugovorima o solidarnom jamstvu tuženik jamčio za obveze treće osobe te da zbog toga ne postoji tražbina tužitelja prema tuženiku (nego prema toj trećoj osobi), donesena je pobijana presuda kojom je odbijen tužbeni zahtjev.

Tužitelj u žalbi u bitnome navodi kako odnos između tužitelja i tuženika predstavlja odnos solidarnog jamstva, da svaki dužnik solidarne obveze odgovara vjerovniku za cijeli dug i vjerovnik može zahtijevati njegovo ispunjenje od koga hoće sve dok ne bude potpuno ispunjen ali kad jedan dužnik ispunji dug, obveza prestaje i svi dužnici se oslobađaju. Poziva se i na odredbu čl. 75. SZ-a kojom je uređena odgovornost više osoba za ispunjenje iste činidbe u cijelosti.

Odredbom čl. 70. st. 1. SZ-a propisano je da su stečajni vjerovnici osobni vjerovnici dužnika koji u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka imaju koju imovinsko-pravnu tražbinu prema njemu.

Ugovorom o jamstvu jamac se obvezuje prema vjerovniku da će ispuniti valjanu i dospjelu obvezu dužnika, ako to ovaj ne učini (čl. 104. Zakona o obveznim odnosima - „Narodne novine“ broj 35/05 i 41/08). Ako se jamac obvezao kao jamac platac, odgovara vjerovniku kao glavni dužnik za cijelu obvezu i vjerovnik može zahtijevati njezino ispunjenje bilo od glavnog dužnika bilo od jamca ili od obojice u isto vrijeme (čl. 111. st. 3. Zakona o obveznim odnosima). Iz tih odredaba proizlazi da je jamac osobni dužnik prema vjerovniku, pa odgovara cjelokupnom svojom imovinom za ispunjenje preuzete obveze.

Kako, dakle, tuženik kao jamac platac osobno odgovara tužitelju cjelokupnom imovinom za novčanu tražbinu označenu u predmetnim ugovorima koja je nastala prije otvaranja stečajnog postupka, tužitelj je od tuženika ovlašten zahtijevati ispunjenje svog potraživanja.

Osim toga, vjerovnik kojemu više osoba odgovora za ispunjenje iste činidbe u cijelosti, može u stečajnom postupku, protiv svakoga od dužnika, isticati do svoga potpunoga namirenja cijeli iznos koji je potraživao u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka (čl. 75. SZ).

Stoga, suprotno utvrđenju prvostupanjskog suda, tužitelj je tuženikov osobni vjerovnik koji je u vrijeme otvaranja stečajnog postupka imao prema tuženiku imovinsko-pravnu tražbinu te je ujedno i stečajni vjerovnik u smislu odredbe čl. 70. st. 1. SZ-a.

Slijedom iznesenog, unatoč postojanju opisane bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a, sve bitne činjenice za odluku moguće je utvrditi prema stanju spisa pa je stoga na temelju odredbe čl. 373.a t. 3. ZPP-a, valjalo preinačiti pobijanu odluku i prihvatiti tužbeni zahtjev, kako je odlučeno u točki 1. izreke.

U dijelu pobijane presude kojom je odlučeno o troškovima parničnog postupka, pobijanu je odluku također valjalo preinačiti s obzirom na konačni uspjeh stranaka u ovom postupku (čl. 166. st. 2. ZPP-a). Preinakom pobijane presude i prihvaćanjem tužbenog zahtjeva, tužitelj je u konačnici uspio u sporu slijedom čega je tuženiku valjalo naložiti da mu naknadi prouzročene troškove koji su bili potrebni za vođenje ovog parničnog postupka (čl. 154. st. 1. i čl. 155. st. 1. ZPP-a).

Tužitelju sukladno postavljenom troškovniku pripadaju troškovi: sastava tužbe od 16. siječnja 2015. sukladno Tbr. 7. t. 1. Tarife u iznosu od 5.000,00 kn, pristupa na ročište održano 5. veljače 2015. sukladno Tbr. 9. t. 1. Tarife u iznosu od 5.000,00 kn, pristupa na ročište za objavu presude sukladno Tbr. 9. t. 3. Tarife u iznosu od 500,00 kn, sastava žalbe od 11. ožujka 2015. sukladno Tbr. 10. t. 1. Tarife u iznosu od 6.250,00 kn, kojim iznosima je pridodan i pripadajući PDV u iznosu od 4.187,50 kn kao i troškovi sudskih pristojbi na tužbu u iznosu od 3.938,00 kn, na presudu u iznosu od 3.838,00 kn i na žalbu u iznosu od 4.797,50 kn (prema tužiteljevom traženju) ili ukupni iznos od 33.511,00 kn kako je to navedeno u točki 2. izreke ove odluke. Kamata na parnični trošak dosuđena je na temelju odredbe čl. 30. st. 3. Ovršnog zakona i čl. 29. Zakona o obveznim odnosima.

Zagreb, 11. listopada 2019.

Sudac

Maja Bilandžić, v.r.

Za vjernost opravka – ovlašteni službenik

Blankica Curman